

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/890/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.10.242/2022/18. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.8575/2024/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Gatter László ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján – a Budai Központi Kerületi Bíróság 9.B.XII.2268/2018/145. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal – a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.10.242/2022/18. számú ítélete és – a Budai Központi Kerületi Bíróság 8.B.2190/2023/11-I. számú végzésére is kiterjedő hatállyal – a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.8575/2024/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügy lényege, valamint az indítvány a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozót a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2022. április 22-én kelt, 9.B.XII.2268/2018/145. számú ítéletével a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 366. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, társtettesként elkövetett kifosztás büntette miatt – mint többszörös visszaesőt – két év két hónap fegyházbüntetésre és két év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [4] Az ellentétes irányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2023. május 24-én jogerős, 28.Bf.10.242/2022/18. számú ítéletével az elsőfokú döntést az elkövetői alakzat megállapítása és egyéb járulékos kérdések tekintetében megváltoztatta, a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamát három évre súlyosította, valamint az indítványozóval szemben 100 000 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el.

- [5] A jogerős ítélet ellen az indítványozó védője perújítási indítványt terjesztett elő, amelyben perújítási nyomozás elrendelését kérte, egyrészt arra hivatkozva, hogy a jogerős ítélet meghozatalát megelőző büntetőeljárásban felmerült tényekre vonatkozóan új, az alapügyben ki nem hallgatott tanú meghallgatása szükséges, akinek vallomása alapján az indítványozót fel kell menteni. Másrészt védence ártatlanságát alátámasztandó csatolta az indítványozó műszeres vallomásellenőrzéséről (poligráfos vizsgálatáról) készült jegyzőkönyvet.
- [6] A Fővárosi Törvényszék a 2023. október 3-án kelt, 31.Bpi.10.099/2023/6. számú végzésével a perújítási indítványnak helyt adott. A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2023. november 23-án kelt, 5.Bpkf.10.954/2023/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta, és az ügy iratait megküldte a Budai Központi Kerületi Bíróságnak a megismételt eljárás lefolytatására.
- [7] A Budai Központi Kerületi Bíróság a megismételt eljárást a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 646. § (1) bekezdése alapján folytatta le. A bizonyítási eljárás során a bíróság meghallgatta az indítványozót, a perújítási indítványban megjelölt tanút, és ismertetés útján a tárgyalás anyagává tette az indítványozó, a sértett és az eljárás korábbi szakaszában meghallgatott tanú vallomását, az indítványozó és a sértett szembesítéséről készült jegyzőkönyvet, valamint a felismerésre bemutatásról szóló jegyzőkönyvet. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy a perújítással támadott határozatot hozó bíróságok törvényesen jártak el, megalapozott döntést hoztak, és a perújítási eljárás során olyan új tény, körülmény nem merült fel, amely a perújítással támadott ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné. Erre tekintettel a bíróság a perújítást a Be. 647. § (2) bekezdés a) pontja alapján a 2024. március 5-én kelt, 8.B.2190/2023/11-I. számú végzésével – mint alaptalant – elutasította. A bíróság a perújítási indítványt előterjesztő védő további bizonyítási indítványai kapcsán akként foglalt állást, hogy azok a sértett és az eljárás korábbi szakaszában meghallgatott tanú határozott és egyértelmű vallomásaira tekintettel szükségtelenek, minden további bizonyítás csupán az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezte volna.
- [8] Az indítványozó és védője fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2025. január 28-án jogerős, 21.Bf.8575/2024/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta. A másodfokú bíróság rámutatott: az első fokon eljáró bíróság – helyesen – azt vizsgálta, hogy az előterjesztett és indítványozott bizonyíték olyan-e, amely a korábbi jogerős ítélet megváltoztatását eredményezheti. A másodfokú bíróság is részletesen vizsgálta a védő bizonyítási indítványait és kifogásait (így a sértett látásában való korlátozottságát és a műszeres vallomásellenőrzés felhasználhatóságát is). Arra jutott, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan döntött a védő által előterjesztett bizonyítási indítványok elutasításáról, és meggyőző érveléssel adott számot a perújítás elutasításának indokairól, valamint arról, hogy miért nem volt indokolt a jogerős ítélet

megváltoztatása, amelyre figyelemmel nincs helye perújítási nyomozás elrendelésének sem.

- [9] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének, valamint XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése sérelmét állítva – a Budai Központi Kerületi Bíróság 9.B.XII.2268/2018/145. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal – a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.10.242/2022/18. számú ítélete és – a Budai Központi Kerületi Bíróság 8.B.2190/2023/11-I. számú végzésére is kiterjedő hatállyal – a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.8575/2024/9. számú, a perújítást elutasító döntésének megsemmisítését kérte.
- [10] Az indítvány idézte az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdésének szövegét is, ezzel kapcsolatos kérelmet azonban az indítványozó nem fogalmazott meg, és indokolást sem terjesztett elő.
- [11] Az indítványozó a perújítást elutasító bírói döntés alaptörvény-ellenességét abban látja, hogy a bíróságok nem vizsgálták érdemben a beismerő tanú vallomását, nem került sor perújítási nyomozás elrendelésére, figyelmen kívül hagyva ezzel a Be. erre vonatkozó rendelkezéseit.
- [12] Az indítványozó a Be. számos rendelkezését [Be. 3. § (1) bekezdés, 7. § (1), (2) és (4) bekezdés, 163. § (1) és (2) bekezdés, 210. § (1) bekezdés] megjelölte, amelyeket álláspontja szerint a bíróságoknak az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése alapján alkalmaznia kellett volna, vagy meg kellett volna indokolniuk alkalmazásuk mellőzését, ami egyben a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség megsértését [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] is eredményezi.
- [13] A védelemhez való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés] állított sérelme kapcsán az indítványozó kifogásolta, hogy a bíróság nem adott helyt indítványainak, sem az alapügyben, sem a perújítás során nem vizsgálta a sértett látását, szakkérdésben foglalt (tévesen) állást és a mérlegelés szabadságán túlmutató megállapítást tett az indítványozó cselekvőségére vonatkozóan.
- [14] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [15] 3.1. Az indítványozó meghatalmazással eljáró jogi képviselője az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint megállapított határidőn belül nyújtotta be. Az indítványozó az alapügy és a perújítási eljárás terheltjeként jogosultnak és érintettnek is tekinthető. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [16] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz előterjesztésére kizárólag az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb

döntéssel szemben van lehetőség. Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozata (a továbbiakban: Ügyrend) 32/A. § (3) bekezdése szerint a perújítás tárgyában hozott, a perújítás elrendelését mellőző érdemi határozat alkotmányjogi panasszal az általános szabályok szerint önállóan is támadható. Az Ügyrend 32/A. § (3) bekezdésének második mondata szerint ilyen esetben az Alkotmánybíróság az alapügyben hozott bírói döntést nem vizsgálja.

- [17] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy e befogadási követelménynek a támadott bírói döntések közül csak a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.8575/2024/9. számú végzése felel meg, ezért a befogadhatóság további feltételeinek fennállását csak ezen döntés vonatkozásában vizsgálta.
- [18] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.
- [19] Nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése {lásd például: 3115/2016. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [31]; 3213/2023. (V. 5.) AB végzés, Indokolás [26]}, ezért ennek állított sérelme nem vetheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét.
- [20] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz, így az indítvány e körben teljesítette a törvényi feltételt.
- [21] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az (1b) bekezdés e) pontja alapján pedig a kérelem akkor határozott, ha megfelelő indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a támadott bírói döntés miért és mennyiben ellentétes az Alaptörvény indítványban megjelölt rendelkezésével.
- [22] 3.3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése vonatkozásában a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek is megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, illetve a sérelmezett bírói döntést, indokolja annak Alaptörvénybe ütközését, és kifejezetten kéri a megsemmisítését.
- [23] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [24] Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárással kapcsolatban korábbi döntéseiben már megfogalmazta, hogy nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]; 3430/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [25] A „tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Ezzel összhangban az Alkotmánybíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, csak azt értékelheti, hogy a bíróság a döntésében az eljárásban résztvevő feleknek az ügy érdemi, lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálta-e, és értékelő tevékenységéről számot adott-e {lásd hasonlóan: 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]; 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [26] 4.1. Az indítványozó indokolási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos érvelése kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat: a perújítás tárgyában eljáró elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során a szükséges bizonyítást elvégezte, és ennek eredményeként állapította meg, hogy a perújítással támadott határozatot hozó bíróság megalapozott döntést hozott, és olyan új tény, körülmény a perújítási eljárásban nem került feltárára, amely a jogerős döntés hatályon kívül helyezését indokolta volna. A másodfokú bíróság részletesen foglalkozott az indítványozó jogi képviselőjének a fellebbezésében előadott érveivel, és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perújítást elrendelő végzésben foglaltaknak eleget téve folytatta le a bizonyítási eljárást, indokolási kötelezettségének eleget tett és helytállóan döntött a bizonyítási indítványok elutasításáról is.
- [27] 4.2. A védelemhez való jog vonatkozásában az Alkotmánybíróság a 8/2013. (III. 1.) AB határozatában rögzítette: „az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében biztosított védelemhez fűződő jog értelmezésekor irányadónak tekinti a korábbi alkotmánybírósági gyakorlatban kimunkált alkotmányos tételeket. [...] Az Alkotmánybíróság már működésének kezdetén kimondta, hogy [...] »[a] védelemhez való jog alkotmányos büntetőeljárási alapelve az eljárás egész menetében számtalan

részletszabályban ölt testet. A védelemhez való jog a büntetőeljárás alá vont személy azon jogaiban, illetve a hatóságok azon kötelezettségeiben realizálódik, amelyek biztosítják, hogy a vele szemben érvényesített büntetőjogi igényt megismerje, arról álláspontját kifejtthesse, az igényrel szembeni érveit felhozhasa, a hatóságok tevékenységével kapcsolatos észrevételeit és indítványait előterjeszthesse, továbbá védő segítségét vehesse igénybe. A védelemhez való jog tartalmát képezik a védő azon eljárási jogosítványai, illetve a hatóságok azon kötelezettségei, amelyek részéről a védelem ellátását lehetővé teszik.« (ABH 1991, 414, 415.)” (Indokolás [25]–[26]).

[28] Az indítványozó panaszában maga sem azt sérelmezte, hogy indítványai előterjesztésében akadályozva lett volna, sérelmének lényege azok mellőzése. Ezzel kapcsolatosan az Alkotmánybíróság rámutat: az első- és a másodfokú bíróság is foglalkozott az indítványozó jogi képviselőjének bizonyítási indítványaival, és részletesen indokolta azok elutasítását.

[29] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és a védelemhez való jog állított sérelmén keresztül valójában azt kifogásolja, hogy a bíróság miként értékelte a büntetőeljárás során, a perújítási indítványban és a megismételt eljárás során felhozott érveit, s így kizárólag törvényességi kérdéseket vetett fel. Az alapügyben és a megismételt eljárásban előadott – és a bíróságok által vizsgált és értékelt – kifogásait ismételte meg, a panasz azt célozza, hogy a bíróság által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bírósággént vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a támadott döntéstől eltérően értékelje.

[30] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek szerint arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdésével összefüggésben nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2025. november 11.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró